

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Muraszombat-járási Magyarosító- és Közművelődési Szakosztály“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egy évre 3 ft. Félévre 1 ft. 50 kr. Egyenlő részletekkel 10 kr. (gazdasági egyesületi tagoknak és községeknek 2 ft. Előfizetési névnek és reklamatióknak dr. KHÁL ELEK ügyvédi irodájába (Veres ház) címére küldendők.

Fel. szerkesztő és kiadó: **dr. Khál Elek.**

Társ-szerkesztő: SCHLOTT VICTOR

Laptalajdonos: A muraszombati gazdasági Rókegylet.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi költsémenyek a szerkesztőségnek küldendők.

Hirdetési díj: 4 hankos petitior egyenlő hirdetésnél 10 kr. (többesirítéssel) hirdetésnél soronként 5 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyitóléte petitiora 25 kr.

A feltámadás nagy napján.

A kereszténység egész vallási berendezése szoros összefüggésben van a természet évváltozataival. Amint a természetben az idők kezdetétől fogva ugyanazon öserő, melyet a Teremtő beleje lehelt, meg nem fogyatkozó állandósággal képezi az alapot az összes működéshez, mely időről-időre szabályszerű változatossággal ismétlődik egyenlő vagy legalább is hasonló eredményeiben: épen úgy a keresztény vallás nagy szervezetében meg vannak az alapot képező, állandó, változást nem tűrhető alap-erők, azok a nagy hittani igazságok, melyekből az összes vallási tevékenységnek ki kell indulnia és azokban ismét betetőződni s amelyek nyertnek némi egyedi színezetet, némi színes különbséget, de soha az alapigazsággal ellentétes álláspontra helyezkedniök nem lehet, nem szabad.

A vallási tevékenységnek mérőföld-

mutatói a keresztény életben az ünnepek s az ezekkel kapcsolatos vallási gyakorlatok a haladás időjelzői. Ezen mérőföldmutatók és az időjelzők szabályszerű váltakozása, fokozatos emelkedése, összehangzatos kölcsönhatása képezi az erkölcs és emberi tökély legelső és elengedhetlen feltételét.

A keresztény ember, aki nem ezen mérőföldmutatók után indul, vagy aki megindult ugyan, de nem halad, hanem esetleg megáll, jobbra-balra kitér vagy esetleg közben-közben vissza is fordul: az nem erkölcsös, nem tökélyre törekvő ember. Pedig a ki feladata köréből az erkölcsöt s a tökélyesedésre való őszinte komoly törekvést kitérli, az önmagát letaszítja az emberi méltóság magaslatáról.

Husvét a feltámadás nagy ünnepe.

Mikor a természet téli álmából új életre ébred, mikor a teremtés minden élő lényre örömeivel üdvözli a tavasz életadó verőfényét: a keresztény vallás Alapítójának testi feltámadását ünnepelve, figyelmünket nemcsak leendő biztos testi feltámadásunkra irányítja, hanem egyttal lelki feltámadásunk kötelezettségére is utal bennünket.

Az Üdvözítő feltámadása istenségének bizonyítéka és szenvedésének győzedelmes záródéka. Harcz nélkül nincs győzelem, győzelem nélkül nincs diadonság. Szentedés adja meg a boldogsághoz az alapot s keserűség tesz érzékenynyé az édesség iránt.

A keresztény husvét, a szívek ez örömnépét megelőzi a lemondás, az önmegtágadás komoly időszaka: a bűjt. — Arról e lapban nem lehet beszélni, hogy tisztán a test okszerű táplálkozásának és egészségének szempontjából is minő észszerű a tavaszi újraébredés időszakában bizonyos mérséklet az anyagi élvezet terén; de azt bizonyára nem vonhatja senki kétségbe, hogy az önmegtágadás, az önkénytelen lemondás bizonyos, hatalmunkban álló élvezetekről, az önnemesítések, — az erkölcsi emelkedésnek egyik leghatalmasabb tényezője, sőt — bátran mondhatjuk — a megelégedésnek, a boldogságnak előfeltétele.

Az anyagiakhoz s az ezekből merített szertelen élvezetekhez való mértéken túl való ragaszkodás oka szerencsétlenségünknek, elégedetlenségünknek. — Mert vélekedjék bárhogyan, a

Boldogság.

A boldogságról volt a szó. E téma mindig új marad, A mig sorsunk a régi less: Gyászos, borús az ég alatt.

Igaz boldogság nincsen itt. Jelen? Tunik. A mult? Halott. Javó talán? Bizonytalan, Nem szül a föld, csak bánatot

Küzdünk a széptért. Erjük el, Hibáját kezdjük sejtetni; Meghalt a boldogság, midőn Megszüntünk érte küdeni.

HAAM BÉLA.

Husvét hónapja.

Irtja: ÁBRÁNYI KORNÉL új.

Áprilisre esik rendszeren a husvétünnep.

A hit, a remény és a szeretet ünnepe. Mert abban legyőzik a halál és az eszmének örök sietet ígér a feltámadás. Különös szeszélye az emberi szokásnak, hogy éppen e hónapnak első napján választotta ki tízre napnak s e napon meg van engedve minden felültetés, az áprilisba kül-

dés zime alatt. Tréfával kezdődik tehát a hónap, mely azután a legmelyebben ragadja meg az emberiség lelkét és szívet. De hát nem úgy van-e az életben is! A tragédiát nem előzi-e meg sokszor a bohóság? A világtörténet nem jár koturnusban S mintegy kedve telik abban, hogy az emberiségnek odadobja a paradoxonokat s talán gyönyörködik a gondolkozási sablonok kioldásában, a melyek a megoldásban keresik a rendszert. Pedig, habár mindenben rendszernek kell lenni, ez igaz, de nem minden rendszert lehet mindenre alkalmazható szabályba kötni. Leghelyesebb a tényeket elfogadni. Minékünk az április hónap akkor is nagyon sokat mondana, ha rendszeren nem arra a hónapra esnek a husvétünnep. Április 8 án lőtte gyát széjjel Gróf Széchenyi István: április 14-én mondotta ki a függetlenségi nyilatkozatot Kossuth Lajos. Április 16 án adta ki a husvétünnepet Deák Ferencz.

Mi történt még áprilisben, mi reánk folygészre méltó? Ne felejtsek el április elejét se: Április elején született Bismark; és április elején bocsátotta ki a bihari pontokat Tisza Kálmán.

*

Gróf Széchenyi kul usza még él. A nemzet kaszinóban évről évre megtartják a Széchenyi lakomát és isznak a nagy serleghől. Kebeilyből inni az oltár előtt annyit tesz, mint Krisztus vért inni:

és e vérben a krisztusi lélek rejtezők, az eszme, az igazság. De vajon azok, a kik évről-évre a Széchenyi serleghől isznak, igazán a Széchenyi vért isszák-e? Azért isszák-e, hogy vértükkel válják avagy csak azért, mert vértükből való? Akarta gróf Széchenyi István, hogy a nemzet társadalmi osztályai magukat egymástól elkülönözzék? Akarta hogy a mit ő az egészséges lelek kedvéért (mert: mens sana in corpore sano) a test edzésében keresset, akarta-e, hogy a sport nemcsak a testet, hanem a lelkét is abszorbeálja? A Nemzeti Kaszinó, a melyet gróf Széchenyi István, a mikor megalapította, azt nem csupán egy osztálynak, hanem egy egész nemzedéknek alapította és évről-évre inkább elszart testültétté váltik. Mint egy ősi lovagvár, felvont hidakkal magas bástyákkal, úgy áll a magyar társadalom közepén: és csakis a lovagiaság, vagy bekebeletbi kérdéseknek nyílik meg. A Szt. Gaál tüze, a melyet kebeleben ápol, csak a gentlemanlikeus.

Szép erény, tisztelőre méltó de könnyen váltik sivárrá. És jól van; — talán nem ok nélkül mondhatják el azok, a kik unyorodnak mindentől és mindenkitől, a ki nincsen homályos pont nélkül, hogy a közlelemben hemzsegek azok, a kik nem költögtelanosok a hogy jobb ezektől távol elni miut ezekkel együtt Talán nem ok nélkül mondhatják ezt: amde ha mondhatják is, helyes e a

józan ész és a tapasztalat egyaránt tanítja, hogy tisztán az anyagiakban boldogságát még fel nem lelte. Értelmében a boldogság alatt a szellem összes erőinek ma egysúlyát, mely sem a szerencsében túlmagasságba, sem pedig a szerencsétlenségben túlmélységbe nem csaphat.

Bármely rétegébe a társadalomnak tekintünk be, ezen egysúlyt ma csak nagyon ritka kivételképen találjuk meg. Találunk nagyon gazdag embereket, a kik aranyban usznak s mégis szerencsétlenek; találunk férfiakat, kik a dicsőség fényétől ragyognak — s mégis lelkük koromestéségben szenved; találunk családokat, a melyeknek élete virágos kert lehetne s nem egyéb mint gyommal teleített, gazzal süritett bozót; találunk népeket, nemzeteket, melyek szerencsésük tetőpontján legerősebben érzik szerencsétlenségüket.

S vajjon miért mindez?

Mert sem a gazdagság, mert sem a dicsőség, sem a szerencse nem az az erkölcsi alap, melyen a boldogság felépülhetne.

Nincsen sehohol lemondás, nincs sehohol keresztény önmegtágadás, mely megtisztítaná a lélek aranyát a testiség kemény salakjától. Az eszményi célok a mámor gőzében eltűntek és csak a köznapi pocsolák sirbuczkói jelzik a modern emberek életutjait.

És lesz-e feltámadás ezen, halálnál is veszedelmesebb dermedtségből? Megoldódnak-e még valaha az anyagiasság mindent összeszerítő bilincsei, hogy az emberek eszmélve fensőbb rendeltetésükről ismét felemelkedjenek tisztább, nemesebb törekvések magaslataira?

társadalom leghatalmasabb befolyásait mintegy kivonni a társadalomból, a helyett, hogy azok által a társadalom és a közélet a maga fontjaitól és homályos pontjaitól megszabaduljon?

De hát ez volt a Széchenyi tragikum! Forrázta alamból a nemzetet és szöveteket gyújtott: de az ébrenlétnek is meg vannak a maga álmódzásai s a szövetség lángra is nemcsak világít, hanem ég is. Küzdött az alkotmányért, de konfliktus nem akart. S az lett belőle. Küzdött a gazdagodásért, de nem akarta, hogy az anyagi javak az erkölcsi javak értékét elnyomják s ez lett belőle Megalapította a nemzeti kaszinót, hogy a társadalom erőt egyesítse: s ez is lassanként hideg légkörré vált s elzárt idegen világgá.

Deák Ferencz nevéhez nem tapad a gloire. Dicsőségének fényétől nem káprázik a szem. Nagysága mellett nem törpül el a kevésbé nagy. Távol áll tőle a szenvedélynek gigászi ereje, egy a szenvedélyeknek számos gyöngesége. Valamint ő soha senkit nem irigyelt, de az ő sikereit s nagyságát sem irigyelte soha senki. Eliesenleli voltak: de ellenségei soha Az ő lénye megtestesülés volt a jószágunk és az igazságunk. A magyar nemzet egén Kossuth olyan, mint egy üstökös: Deák mint a sarkcsillag. A nemzeti megváltás jelképe mind a kettő: Kossuth a Golgotha fenséges nagyszerűsége, Deák a feltámadás. A magyar nemzet nem lehetne az, a mi ma s a mi lesz a jövőben, ha Kossuth Lajos a Habsburg dinasztiától el nem vette volna a magyar koronát s ha Deák Ferencz ezt a koronát vissza nem adta volna. Kossuth volt a tüzoszlop, a mely a nemzetet bele vezette a vöröstengerbe: Deák Ferencz volt a palca, a

Hamarjában aligha. Hiszen csak a kereszt utja vezetett a feltámadáshoz egykor s ma is csak ez uton érhető el a lelki feltámadás. De a mai emberek nem ismerik a keresztet, annak utja nem az ő utjuk. Nagy átalakulások, nagy társadalmi felfordulás, tán nagy nemzeti és világtörténelmi szerencsétlenségek árán fog az emberi nem ez utra visszatérni. Mikor? Ez az isteni Gondviselőnek titka.

Hogy meg lesz azonban ez a feltámadás; hogy a mai halálos szendergést egy verőlényes világosság fogja követni; hogy az anyagiasság sötét uralmát megtörendi az eszményi magasabb czélok után való törekvés: ebben egy perczig sem kételkedik az, a ki bölcselő észszel tanulmányozta az emberek hat ezredéves történelmét s aki tisztában van az ember magasabb rendeltetésével.

Feltámadunk, mert fel kell támadnunk! P. P.

Feltámadás napján.

A nagyvilág keresztény népei a feltámadás emléknapját ünneplik.

Jött egy vil'ég átalakító, aki a sűnyedésből kiragadta az embert, megtisztította a salaktól, erkölcsi öntudatra ébresztve, közelebb hozá az Égiekhez; a fajnyűlet ellenében hirdeté tanát: „Szeresd felebarátodat mint önmagadat.” — vagyis utalt arra, hogy az emberiség földi célja a jólét, a fővirágzás, de nem a nemes béke harczok árán: hanem a nemes béke terjesztése mellett.

Egyszerű volt a Mester szavaiban, példában és tetteiben; mivel a szeretetet tanította, hirdeté, egyik rész gyűlölte, a másik imádta. Szerették — imádták hirtelen szaporodó hívei; mert az ő tanítását követve az emberi nem tökéletesülésének, haladásának legszentebb zálogát látták elvett.

De mert a Mester, Jezus Krisztus rabzolgátság helyett — szabadságot; — önkény

melytől a tenger kette nyílt s a nemzetet el nem temette. Kossuth nélkül Deák nem lehetett volna a magyar nemzet gondviselése. Deák nélkül Kossuth nem lehetne még ma is nemzetének bálványja s a történelemnek óriása. Kossuth a dinasztiától mindent követelt és mert a jog terén összetűközt vele, mindent elvett; Deák a dinasztiának mindent visszaadott s nem fogadott el tőle semmit. Sem Kossuth, sem Széchenyi nem voltak mentek a szenvedélytől s ezért ők, mint emberek sokkal ragyogóbbak sem mint politikusok és államférfiak.

Deákból semmisen volt a szenvedélyből és ha volt, soha ő rajta a szenvedélyek erőt nem vehettek: azért ő mint politikus és mint államférfi mindhárom között a legnagyobb. Tettei a melyeket mint ember cselekedett, feledésbe mehettek, de művei, melyeket mint államférfi megalkotott, örökre élni fognak és éltetni fogják a jövő nemzedeket. Rang és nagy vagyon őt nem emelték. Ő is csak egyszerű ember volt, a ki kabanoszt szitt és gyalog vagy omnibuszon járt. Napjában csak egyszer evett, vendégeket nem látott el. Egy vendéglátó szertny szobájában élte le életét. Még a családi élet örömei sem bódították és szíve mégis tele volt szeretettel. S már öreg s beteges volt, a mikor a Deák körből hazasétálva, egy koldus asszonyt űlt a Dorottyautca sarkán s kinyújtott kézzel, mintegy alamszánt kérfé, aludt el az ősi hidegben. Deák kisérte létre vette a dolgot és mindenki egy bankjegyet nyomott a kinyitott marokba, hogy milyen meglepetés lesz majd a szegény asszonynak ha fölébred a tele van a marka pénzzel. S aztán ha-

és szarnokság ellenében — egyenlőséget; — pöffeszkedő góg helyett — testvériséget hirdettet: hát fesszített meg²-et kiabálták rá azok, akik föltették hatalmukat a bukásról.

Hiába fesszítették föl Krisztust! A földi testet megölték, de a lelket, az elvet, a szellemet nem irthatták ki. — Hiába volt minden üdözés, nem hiába folyt a vértanúk vére, ez termékenyíté meg a talajt a szeretet vallásának javára. Hiába őlt a bakó, hiában teltek meg a börtönök, az „ige“ ki lett mondva s az „ige testté lón.“

Akik legelavakutabb nődözői voltak az új tannak és követőinek, utóbb magok lettek annak híres aposto'ái; koronás fői lettek főjüket a keresztvíz alá tartani s a kereszt, mely korábban a legszegyebb szegény és büntetés jelvénye volt, ma országok éke, koronák díszé, állami jelvény. Az elvetett mag csírát végre kikelt a földből és vihart, ezredéveket gyonyolító hatalmas, terebélyes tölgynek növekedett.

De nézzünk körül napjainkban! — Kezd kivetkezni az ember régi egyszerűségéből; pazar fény árát kőrösköri; ragyogó, mosolygó szem és arcz szemből s belől a szívben vad, oktalán gyűlölet honol.

A csillagot szeretné verdesni fejével a büszkeség, a dölyf, a gyáva kevelység; mellette az egyszerű bölcs szemleletű szerényen ballag. De mikor aztán botlik a büszkeség, kiül-e arczára a lelkiismeret szégyenpirja?

Voltak idők, midőn a magyar becsület-szava milliókat ért s büszke önértéket szólt: „Én magyar vagyok!"; ma a becsületesség értéke fehérré holló, romlik az erkölcs, pusztul az erény. A ki belát a társadalom mélyébe, lelke összorodí, szíve összefacsorodik. Mikor lesz e hinárból menekülés, feltámadás?

A földmives turja-marja verejtékes munkában földjét; termése Isten kezében van. Ha az ég áldása megjő is, nem ő szabja meg természetnek árát... oh nem! arat az, a ki nem szántott, a ki nem vetett, nem cséplét. A szegényt még az ág is huzzó. A földmives gazda alapja nálunk a nemzeti jólét biztosításának, ezt a nemes elemet óvjuk, őrizzük éberén, támogassuk szível és észszel. — Ez legyen az ő piros tojásuk.

Ha a földmives teng, pang; megérzi azt az iparos, a kereskedő s tovább minden osztály. Megjő az ily elem, a huját stílyedni vélve siet arról melekülni, vagyonának romjait idegenbe hurcolni... bár gyakran sa-

zakisértek Deákot s elbucszukta tőle Deák Ferencz már felig levelkezett, a mikor eszébe jutott, hogy hátha a szegény koldusasszony nem ébred föl, s valami csavargó kilopja markából a pénzt? S gondolatra a szegény beteges öreg ember ujra felöltözött, eldöcögött a Dorottyautca sarkához és a szegény koldus asszonyt, aki kinyitott kézzel s markában a sok bankjeggyel még akkor is aludt, felkötötte s figyelmeztette, hogy tegye el a pénzt. S megint haza ballagott s csak így tudott nyugodtan aludni. Mohamed, üdözöttve lepített valahol s ezalatt egy macska a talorjára feküdt s elaludt rajta. Mohamednek tovább kellett szaladni de a macska álmát nem zavarta meg Hanem levágta talorjának azt a részét a melyen a macska aludt s így futott tovább.

Vajjon hány alakja van a világtörténetnek, a ki a nagyságunk és hatalomunk oly szédítő magasságára érve mint Deák, — nem vált akár bukásában, akár küzdelmeiben és meg nem valóított álmaiban tragikus alakká? Talán Cromvel és Washingtont kivéve senki. Deák Ferencz műve él. S akik megrendíteni akarták, arra menekülnek Deák szellemé egy lebeg felettük, mint maga a kilékítés. Amig erők van a tudára, gyakran elfeledkezünk róla, — de ha gyöngülni kezdünk, hozzá fordulunk és ő töle kérjük a tanácsot.

És a husvét ünnepe is a Megváltó mellett Deákot juttatja eszünkbe. Mert Husvét napján hengerítet-e el Deák Ferencz ezt a követ, a mely a sirunkat takarta. Az olajfák hegyéről hozta a szőlőjéget. Ne muljék el egy husvét sem, óh Magyarország, hogy Deák Ferencz eszedbe ne jusson.

ját vesztére. — Szébb remény, szébb hajnal hasadjon — a feltámadás reggelén.

Az idők mérhetetlen tengerében áll egy hatalmas szirt; ellenséges hullám minden oldalról; az orkán vadul zudítja bőségre, a szirt felé a felragasztott tengert, hogy ledöntse, elnyelje és lefektesse azt a hullám-sírbába. Évezredek a harc; a vad elemek nem tanultak, nem pihennek adáz munkáik után sem... A féreg bent él a tölgyben... No de mert

„All Buda, ő magyar még”, várunk, remélünk szébb piros tojást, mikor Vörösmartnyk oly lelkesen biztat:

„Még jóni kell, még jóni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epezz
Százczekr akaján.”

Tanuljon magyarul minden honpolgár; az édes magyar haza nyelve olyan kedves, olyan bájos, olyan elragadó Nyelvben s szívben ha egyik leszünk, egymást megértjük, az lesz a jóvő feltámadás a hazában. A mikor imaszereleg száll fel a dal: „Isten áldd meg a magyart!” minden ajkáról, akkor lesz minden honpolgár szívében, lelkében, családi tiszelyén igaz jólt, megelégedés, boldogság!

Fel kell támadnunk!
Ha megtisztul és gyarapodik a vér az emberi testben, felpezsdül az élet. — Ha a nemzettestben is új vér árad szét, — ha az a mindent mozgó erőt, a pénz — mint vér — elhat a nemzet minden rétegébe; — ha lesz ipar, forgalom és kereskedés itt a határszálon, nem lesz vándorlás Szlavóniába, még munkára sem; majd megtanulja a mind vend népünk is...

„A nagy világon e kívül
Nincsen szomorú hely”...

Ez lesz újabb feltámadás: a béke áldása! Ez megjő-e, beteljesedik-e mindez?

Ejő-e azon kor, melyben a berceletszög, a nyit, őszinte jellem, — a fizta erkölcs győzedelmeskedik az alatomos, ravasz, vakond nép fölött? Lesz-e ünnepe a világon, mikor a béke és jólt anygala elzúti a békétlenség nyomor démonjait és a béke őli a feltámadás szent ünnepeit?

Mi ez irányban és elvek alapján munkálkodva várjuk és reméljük a társadalmi élet: boldog feltámadását. DIXI.

Helyi és vidéki hírek.

— Ujjonnan belépő előfizetőink „A legjelebb írők legjobb tárczáit” című cikksorozatát külön lenyomatban ingyen és bérmentve kapják meg. Kérjük tehát a közönséget, hogy e tetemes anyagi áldozatba kerülő kedvezményt méltányolva, lapunkat előfizetéssel támogattai sziveskedjék.

— **Hátralékok előfizetőinket tisztelttel kérjük az előfizetési díjazik szives beküldésére.**

— **Husvét.** Ünnepep zagnak a harangok. Az emberi nem megváltásának óróme foglalja el a sziveket: a keresztény hit kétezer éve előnére ma is meghódolnak neki a legnagyobb lángelmék, népek, melyeknek erkölcsi restaurátúra, megihletés dalaiat, tárgyat nyujta költészetünknek, szobraiknak, beoltá jellemet minden nemzet lelkébe. A vallás ünnepe ez: a feltámadott istenember, kinek meghódolt minden lángelme. A világtörténelmi alak, maga Napoleon így áradozik: „A világon csak három nagy hadvezér volt. Nagy Sándor, Caesar és én. De napjainkban ki szereti őket? Az én emlékem is fönmarhadat 50—60 évig, de szeretni senki sem fog, csak egy ember van. A kit itizenkilenc századon át szerettek az emberek: a Megváltó!” A husvétban ünnepejelük az emberiség megváltóját, a keresztény humanizmus megalakítóját, kiról írők szólnak, hogy e napon föltámadott Bekességés husvét ünnepeket kívánunk olvasóinknak!

— **Városi gyűlés.** F. hó 10-én szombaton megtartott ülés határozatái közül kiemelendűnek tartjuk, mely szerint tudomásul vették, hogy egy halottas kocsi megvásároltatott. Továbbá határozatot, hogy ezen halottas kocsi és szerelvényeinek megöröszésre a városháza tőszomszédságában egy épület lesz emelendő, melynek felépítésével Ratkol vállalkozó bizatott meg. A szerelvények megvásárlására, — valamint a használati szabályzat kidolgozására a képviselő-testület kebelől egy szűkebb körű bizottság küldetett ki.

— **A járási tanácskör magyarosító és közművelődési szakosztályának választmánya** e hó 13-án Múraszombatan látoga-

tott ülést tartott, melyen a következő nevezetesebb intézkedéseket tette. Az elnöki jelentés meghallgatása után „Múraszombati-”, a Délvaemgyei-” és a „Bellatinze-vidéki” takarékpénztárnok szívs- adományajkért és illette az utóbbinak azért, hogy a szakosztály alapító tagjai közé lépett és a tagsági díjat be is fizette, jgyközzönvilleg közöszetel nyilvánított. — A battánydi olvasókör által kérelmezett Vas-Gereben-féle művek részbeni beszerzésére 10 frtot és a kebelében fonaló dalárdá támogatására a tagok számanak megfelelő mennyiségű Emke-fele énekfuztet, mégis a mozvartí olvasókör könyveinek bekészítésére 5 frtot szavazott meg. — Az egyházi énekek tanításában szorgalmatoskodó 16 állami és községi iskolai tantó részére egyenkint 12—12 frt jutalmánál alapított meg, melynek utalványozására — mihelyt a pénztári készlet megengedi — az előbbséget felhatalmazta. A járás vendajku elemi iskoláiból folyó tanév végén végzettként kilépő magyarul tudó gyermekek számará adományozandó imakönyvekül az egyházi körök által a r. kath. felekezeti részére a Szt-István társulat kiadásában megjelent „Lelki Manna”, az ág. ev. felekezetek részére p-dig Gyurász Ferencz „Lelki Vezér” címűek jölteitven ki, az előbbiből 50 darab, az utóbbiból 35 drb beszerzését rendelte el, kiosztárukra föliratolandó r. Ivanócsy Ferencz esendaki erp-főtanos és Kovács István múraszombati lekturakot kérésével. — Kimondotta elvi határozatát továbbá azt, hogy a szakosztály támogatásával eddig létesített és a jövőben felállítandó olvasó- és dalos körök vagyona felszálás esetén — az előbbieké mégis azon megjegyzéssel, ha mint népkönyvtárak sem mutatnak életpékeséget — a szakosztály tulajdonába szálljon vissza, mint a melynek a kötik kiegészítő részeit képezik. — Helyesléssel fogadta a Gondos Márk által tervezett vend naptr kiadásának eszméjét, de kívánatosnak tartaná, ha a kérdéses naptr a szakosztály közb-nyitveléle jelennek meg, mi végett a további teendők megbeszélésé czéljából Hunyadi Nándor, Kolossa Ferencz és Takács R. Istvánból álló bizottságot küldött ki. — Vágló foglalkoztatott a „Múraszombati és Vidéki” vásalogs helyzetével a elhatározta, hogy a lap nint védiüknek egyik jelentékeny közművelődési lényezője részére a magas kormánytól a kerület országgyűlési képviselője utján kelló subventiót kérelmez s amennyiben azt kinyerheti, az esetben a lap tulajdonjogát, kiadását és szerkesztését elláalluja. A kérvény elkészítésére Dr. Khál Elek ügyvéd urat, a lap jelenlegi szerkesztőjét azonnal fel is kérés

— **Figyelmeztetés.** A múraszombati járás területére a mérsekelt árú marhasó árulási jogát (Arvai Ascher B és Fia czég nyerte meg. Amidőn ezen körülményt a gazdaságosonsz szíves figyelmébe ajánljuk, egyszersmind tudomására hozzuk miszerint a legkisebb eladható mennyiség 5 kilogramm 100 kg. ára 8 frt 40 kr.

— **A sorozás,** mely Múraszombatan folyó hó 21-én veszi kezdetét, a következő sorrendben fog megtartatni: Április 21-én Vízvend és F-Lendva. — 22 én Múraszombati és Battányd, — 23 én Tótkeresztur, Vashidegkút és Csendiak, — 24 én Bédőhegy, Mártonhegy és Péterhegy és végül 26-án Prosznyákfa. Összesen 1201 katonaköteles fog állittatni.

— **Vallási szédelgők.** Gombosi Péter és Barbarics Matyas már 1896-dik évi augusztus hó 16-án — felhaznávala a nép könnyenhibősz és vallásosságát — a legképtelenebb módon fanatizáltak és csaltak azt. Áldozataikat különben Perestő, Felső-Lendva és Vízvendva könnyen hívő parasztjai, de különösen asszonyjai közt szédtek; kiknek egykint 5 frt 50 kr., másikat p-dig 7 frt 63 kr. árón vették föl Ist-son szentjei közé. A csendőrség a csaltókat beszoalgattatta a múraszombati kir. járásbírószághoz, a hol a vizsgálat orélyesen folyik.

— **Tanítógyűlés.** A szombathelyi-egyházmegei r. k. tanító-egyesület központi bizottsága f. hó 8-án tartotta meg tavaszi gyűlést, amelyen a múraszombati, alsó lendvai és letenei körön kívül az összes körök képviselői voltak.

— **Főispánunk** ö mőtődsága családjával együtt nyári tartózkodásra f. hó 10-én kis-nyomai kastalyába költözött.

— **Kinevezés.** Zadravecz Gábor múraszombati fogházor a csaktornyai kir. járásbírószághoz III osztályu hivataloszozáva nevezetteti ki.

— **A múraszombati iparos-tanocsz iskola** jávára a kereskedelmi miniszter a vármegye székhelyén kezeli iskolai alapból a folyó tanévre 250 frt segélyt utalványozott.

— **A jakai templom újajépítésé.** Középkori műépítészetenk egyik legrdekesebb műemléke, a jakai apátásg híres temploma, melynek lőkazupata híven volt utánozva az ezredvi kiállítás történelmi épületekportájában. — A remek templom újajépítésén már évek óta dolgoznak, de nem fejezthették be, mert hiányozott hozzá a szükséges pénz. A templom végül-g restaurálásának tervét Schulek Frigyes, a Matyas-templom építője most befejezte és kiszámította, hogy az összes költségek 145 ezer frtra rugnak. A terve-

ket s a költségvétést benyujtotta a mlemlékek országos bizottságának, mely azt a közoktatásügyi miniszterhez fogja át-enni, hogy a kultusz-budget keretében eszközöljön ki róa kellő fedezetet, Mivel erre kilátás van, remélhető, hogy a szép emlék száz év alatt teljesen elkészül.

— **A múraszombati gazdasági főleegylet** választmánya folyó hó 14-én ülést tartott, melyen a folyó ügyeken kívül elhatározta, hogy a nmllgu kereskedelmügyi m kir. miniszteriumnak a határvámok megszüntetésé ügyében tett intézkedéseit örömmel üdvözli, miért feliratilag is hálas köszönetet nyilvánítja és felkéri az egylet tagjait, hogy azt minél többen aláírni sziveskedjenek. Elhatározta továbbá, hogy hegyvidéki közgazdasági emlecke csak egy lehetséges, ha annak valamely alkalmas pontján minta-szólelőtelep állittatnék fel; miert a magas földmívelősségi m. kir. miniszteriumhoz folyamodik, hogy ezen tervének kiviteleben hathatos támogatásban részesítse. r. l.

— **Tűzek.** F. év április hó 5-én Czipott Rezó battánydi ev. lelkész szalmakazala eddig ismeretlen okból — kigyuladt s rövid idő alatt menthetlenül elpusztult. A kár 50 frt. — Ugyancsak akkor Andorhegyen Keresmár Iván birtokos háza és annak melléképületek estek a lángok martalékává. Valószínűen tartják, hogy a tüzet gyújtogatók okozta. A kár 225 frt erejéig biztosítva volt.

— **Lopás.** Czár István bódohgyei lakos kamarájába e hó 4-én éjjel ismeretlen tettesek be- börtökös s onnan 28 frt értékű élelmiszert és egyéb- bingóságok vitték magukkal. Letartóztaták Bacsics József pálhgyei lakót, kiről azonban a vizsgálat során kiderült, hogy az említett lopásban semmi része nincsen. — A csendőrség f. hó 5-á reggel letartóztatta Gosztl Lipót állítólád akórónki illátősségi csavargót engedély nélküli koludulás miatt. A letartóztatónál egy 100 forint értékű vadászaknyta volt, mely gróf Kornis Emil jakabházi birtokos tulajdonát képezte.

— **A bécsi tanácsház lépcsőjén.** X. tanácsos: „Ilyen fajta emberököt, nint ön, nem fogadok el oklatást.” — Y. tanácsos: „Ön egy goromba himpeller mint N. kollegája.” — X tanácsos: „Nyomorult pimasz! Pusztuljon a szemem elől.” — Y. tanácsos erre képebe vágja X. tanácsosnak az égő szivarát. X. tanácsos viszont esernyőjével döngöti el Y. tanácsost. — Tanuk nyomán így beszél el mindzeten „N. W. Tagblatt.”

Politikai heti szemle.

— **A kvótá-bizottságok** május 3-án Budapesten ülnek össze. Minthogy a 2 bizottság kvóta dolgában előreláthatólag nem fog megegyezni, közzetelvenl a tárgyalások megszakítása után a két kormány a kvótára vonatkozólag meg fog állapodni, s a vonatkozó javaslatot a többi kiegyezési javaslattal együtt körülbelül május 8-án fogja a budapesti és bécsi parlament előtérjeszteni. Habár az osztrák kvóta deputatái az új parlamentre való tekintettel némileg megváltoztott, mégis föl lehet tenni, hogy a bizottság tendenciája ugyanaz maradt, — a mit bizonyít azon körülmény, hogy az új kvótábizottság egyhangúlag Beerl választotta meg előadónak.

— **Főispáni kinevezés.** Ö felségé a király Szinyeyi Mersé István Sárosvármegye alispánját ugyanezen vármegye főispánjává nevezte ki.

— **Lueger Bécs város polgármestere.** F. hó 7-én volt Bécsben a polgármesterválasztás, a melyn Lueger nagy szótőbbséggel választották meg Grübl ellenében. Az utóbbi időben gyűkeresen megváltoztav az osztrák politikai viszonyok, többé az sem lehet arról, hogy Lueger a főltség jóvá-hagyását ki ne nyerve.

— **Az erszédetörési mandátum.** Az erszédetvárosi kerület mandátumát 1405 szótőbbséggel Csernatony Lajos nyerte el.

— **A beletti veszedelem** a haburon kitörése már a legközelebbi napokban várható, csak arról van szó, hogy a török csapatokat annyira felraggereljük, hogy ek tegyék meg az első lépést. A görögök első előnyomulása az epirusi részben, Aria mellett várható. A macedóniai határon erős török csapat-koncentrációk folyik, — a görögök ez okból jelentékenyen megerősítették a főlkelők hadállását.

Irodalom és művészet.

— **Jókai Mór új köteté.** „A Athenaeum olvasótára” sorozatában Jókai Mórtól egy új kötet jelent meg, czime „Nó hagyó magad!” és egyéb elbeszélések.” Nincs talán oly életviszony, a melyből Jókai Mór ne merített volna már tárgyat regényeibe: és ebben mégt új forrást nyitott; az eddig teljes ismeretéről, a fővárosi telekcsopulájás, e legmodernebb életviszonyból vette a „Nó hagyó magad” tárgyat és hó élt. Épp-n azért oly ádék, oly eredetiek ezek a köztűntök első főtárosi alakok, kik most mint regényhősök vonulnak fel előttünk, habár a mind-napi életben oly sürten találkoznak velük. Ezeket a ridog, ózó jellemeket Jókai Mór ki-

